

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 30.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 øyr. á forsiðuni, 20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fest avsláttur í prisinum.

Tírsdag hin 24. juli 1928.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið — Porto. Blaðið verður bílagt á posthúsinum, brævasnarstøðum og skrivstovuni. Telf. 143.

2. árg.

Tandlæge BREND

træffes 11—5. Telf. 114.

ÓLAVSVOKAN 1928 vil gerast undantok øllum Ólavsvokum, ið fyrr hava verið hildnar her á landi. Umframt tær vanligu skemtanninar ið verða, sum í ár eisini verða burtúr, so vil hin álvarsama síðan av Ólavsvokuni eisini verða ódrísi enn síður hefur verið.

Okkara öldargamla ting, Logtingið verður hesa ferð skipað av nýggjum og ungum monnum í føroyskum politikki. Eisini eru tað hesa ferð fleiri ymiskt hátíðar áskoðanar ið hava álitis-menn sínar á tingi, og er serstakliga hettar seinasta at geva getur.

Í fyrstuni látið Logtingið var endurreist, merktist tað sum ein tregi, ið tarnaði tingstarvinum almikið. Tað var at mangan elvdist langrøkjatur orðadráttur millum menn, sum heilt persónliga ikki sótu um sátt. Henda persónliga telvingin eigur eina stóra ársøk í, at Føroya land og Føroya fólk ikki er komið betur áleiðis enn. Hvussu ómetuligt dentur varð lagdur á hitt «persónliga» kunnu domir prógva. Tað er ikki longur síðani enn vit, ið nú eru um 30 ára, gott minnst ein ógvuliga framstandandi mann siga á almennum fundi í teatersalinum at hann ikki hevði stórt móti máltum, sum hansara mótmáður bar fram fyri dhoyrarum, men tað er «persónurin», ið ber tey fram, sum veldir at tey megu mótmælast. Hetta er sagt so seint í tíðini sum í 1907, og látið samanberandi verður við, hvussu alt annað fór fram í teim fyrstu dogum látið tingið aftur byrjaði at starvast, so er eyðsæð at so sum avgerðir fullu millum persónar, so stóð eisini stríð teirra millum av persónligum grundum.

Ólavsvokan í ár er tí verd at geva meira gætur enn tær seinast lidnu, tí aftaná at Føroyingar hava staðið í bæði tvi- og trýdráttir, av persónligum grundum, so er tað sjálvsagt, at hesi ferð fer ikki at bera til at fremja persónligan leik.

Soleiðis sum land okkara er hæggreitt í farnu öldum, eisini síðani Logtingið var endurreist, og soleiðis, sum starvast hefur verið á tingi, eisini í teim seinru árunum, vilja Føroyingar ikki tola longur. Føroyingurin er ikki longur tað, sum onkur kanska vil halda teir vera, eitt sovandi fólkafærð, o nei. Væl kann tað verða at vit vóru sein-

ir á gongd, men enn er ikki ov seint, og nú er órógv komið á fólk, og tað er einstýðandi við at nú mugu okkurt gerast.

Tíðarandin nemur eisini Føroyingar, og hólga liður at fram-burði, sjálvt um ikki nokur stórvegis endalig úrslit enn eru at vísa á. Málini verða sett fram í glemmunu frá tí vaksandi liði, ið fylkist um sannleikans og rættvísins sigursmerki.

Torfót tykist ofta at byrja, men verður atlanin um fremja av tíðarhóskandi broytingum, her í okkara mannfelag hildin fram, og ferð eftir aðra trokka burtur, so verður broytingum og umvølingum at siguri, bert málini verða uppattur tikin ferð eftir ferð.

Vit skulu ikki vera spásmenn, um hvussu fram verður hildið í hesari logtingssetu, tess vegna, at tað er hættisligt, sum tingið nú er skipað, hvar eingin flokkur er avgjördur meiraltur. Tó vilja vit leggja tær vónir til komandi ting, at tað vil røkja lands og fólks víðurskipti við góðari samvitsku, ansandi eftir at Føroyingar eru eitt árvakið fólk. Og sum arbeiðið á Logtingið verður at arta seg, so verða Føroyingar at taka stóðu, látið tímin kemur aftur.

Forbúð mod Fiskeri med Trawl paa Soterritoriet.

En Sag af stor Betydning, for Island og Færøerne, der behandlede paa Mødet i den Internationale Havundersøgelses-Kommission i København, er Spørgsmaalet om Betydning af Fredning af Fiskeri gennem Forbud mod Fiskeri med Trawl paa Soterritoriet. Undersøgelser har vist Betydningen heraf, og vi haaber, at det efterhaanden skal lykkes at overbevise de store Nationer med deres mange Trawlere om det formaaletjenlige i, at visse særlige Omraader, som f. Eks. Faxebugt ved Island, helt lukkes for Trawlfiskeri. Efterhaanden som Antallet af Trawlere tiltager og deres Fiskeri-Evne gennem Indførelse af stadig kraftigere fiskende Redskaber stiger, bliver det mere og mere paakrevet, at man sørger for at skaaene Fiskebestanden paa saadanne Steder, hvor de videnskabelige, gennem Aar foretagne Undersøgelser har vist, at Fredning bør sættes ind.

Ellers savner man paa disse Møder i højest Grad Mænd, der specielt repræsenterer Island og Færøerne. Tilstedeværelsen af saadanne Repræsentanter bliver en Nødvendighed, eftersom disse Konferencer tager flere og flere praktiske Spørgsmaal op til Overvejelse.

Naar Lagtinget aabner sin Samling...

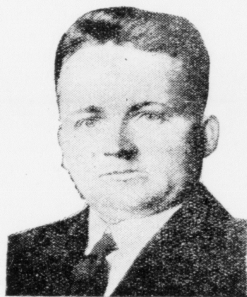
Frederikshavn.

Et Aar er rundet, siden den, der skriver disse Linier, overværede Olaidagen i Thorshavn og saa det færøske Folk i Fest.

Som var det i Gaar, mindes jeg dette farverige, smukke og ejendommelige Folkelivsbillede. Erindringen herom vil være et lyst og festligt Minde, som antagelig aldrig vil gaa mig af Glemme.

Atter er det Juli og Olai stunder til. Og igen vil der blive Fest i Havn.

For Socialdemokratiet paa Færøerne faar denne Gang Olaidagen sit særlige Præg derved, at naar Lagtinget aabner sin Samling, er der ikke to, men tre Partier i Tinget, nemlig Sambandspartiet, Selvstyrepartiet og Socialdemokratiet.

P. M. Dam.

Det er ganske vist ikke første Gang, at der i Tinget har været Medlemmer, der hyldede Socialdemokratiets Ideer og Program, men det er første Gang, at der i Tinget er en selvstændig socialdemokratisk Partigruppe paa lige Fod med de hidtil eksisterende to Grupper.

Hvad vil dette tredie Parti i Lagtinget?

Udføre et arbejde i Overensstemmelse med det Program, hvorpaa det er valgt, og som tilsigter Gennemførelse af saadanne Reformer, at det vil være til Gavn og Styrke for Arbejderne og Fiskerne og derigennem for det færøske Samfund.

Til dette Arbejde vil den socialdemokratiske Gruppe i Tinget sikkert søge parlamentarisk Samarbejde og Støtte fra Tingets øvrige Grupper.

Der vil til en Begyndelse maaske blive taget lidt overlegent paa denne Tomandsgruppe. Hertil er ingen Anledning.

Thi den socialdemokratiske Gruppe har i sit Program, det Program, hvorpaa den er valgt, en vel tilrettelagt Linje at følge.

Og saaledes som Partistillingen nu er i Tinget, hvor ingen af

Grupperne har reelt Flertal, men hvor der skal to Grupper til, for at gennemføre en Sag med absolut Flertal, her maa der være et Forhandlingsgrundlag, saaledes at ogsaa Socialdemokratiet kan gøre sig Haab om at faa sine Krav ført frem til Vedtagelse i saa vidt Udstrækning som det er muligt at faa et af de to øvrige Partier med.

Hvis man fra et af de andre Partier ønsker Socialdemokratiets Støtte til Sagers Fremførelse, saa maa man forstaa, at dette sker kun, naar man selv vil yde Støtte til de Ønskers Gennemførelse, som næres fra Arbejderklassens Side.

Herigennem er der en Mulighed for, at den socialdemokratiske Gruppe, selv om dens Talstyrke kun er to Mand, alligevel vil evne at faa gennemført Reformer paa Næringslivets og de sociale Forholds Omraader, der vil være til Gavn for Arbejderne og Fiskerne.

M. S. Viðstein.

Naar de to Partifæller, Dam og Viðstein, indtager deres Pladser i det færøske Lagting Olaidagen 1928, da er der Anledning til at hilse dette med Glæde og Stolthed paa den færøske Arbejderklassens Vegne. Denne Dag vil være en Mærkedag for det færøske Socialdemokrati.

Alle gode Ønsker vil forenes i et Haab om, at de to Partifæller maa faa Lykke og Held til at øve et Arbejde til Gavn og Fremme for det færøske Folk. Og alle gode Kræfter indenfor det færøske Socialdemokrati bør samles i et energisk Arbejde for øget Tilslutning til vort Parti og vor Presse paa Færøerne. Derved underbygges og styrkes de to socialdemokratiske Repræsentanters Arbejde i Færøernes Lagting.

Anton Nielsen.

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.

Hugo Øster's Maskinsnedkeri,

Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Roald Amundsen.

Viking-Villien,
Viking-Modet
fyldte dit Bryst.
Polhavets Vidder
Nat-Solens Straaler
drog dig med Lyst.

Sydpoles og Nordpoles
spærrende Isvold
laa for din Fod.
Daadrige Dagværk:
Polernes Gaader
løst ved dit Mod!

Nødraab dig naaede!
Lidet du agted,
ej han var Ven.
Frelse du vilde!
Nødste Mænd dit
Liv gav du hen.

Slut er din Saga.
Polhavets Bolger
Gravhøj dig blev.
Normen dit Navn i
Heltenes Bog med
Guldskrift indskrev!

Seneste Slægter
ærer din ensomme
isklædte Grav,
ærer den Daad, som
kronede' din Bane, da
Livet du gav!

GEORG KREBS.

Presidenturin i Mexico myrder.

Olju-kapitalistarnir í sambandi við hinar katolsku yvurgangskropparnar, avrika eina ræðuliga hevnd yvir Obregon president ið kosin varð við seinasta val, sum eftirmaður fyrra presidentin Calles.

Tað er bert ein góður mánadur síðan presidentavalið var í Mexico. Calles kundi ikki veljast aftur, tí eingin kann vera presidentur meir enn eitt skifti ísenn, og var tí Obregon kosin í hansara stað. Og longu hefur hitt dapra afturhaldið við katolikkum og amerikanskum oljukapitalistum verið honum at bana.

Hin nýkosni presidenturin var til samkomu, ið hildin varð honum til heiðurs. Meðan borðhaldið var reistist ein maður frá borði og skeyt 5 fylgjandi revolveraskot móti Obregon. Presidenturin fell og doyði í stundini.

Drápsmaðurin varð handtíkin og settur fastur. Hann vil ikki siga hvør hann er, ei heldur hvørjor ið vóru í hóslag við honum í hansara ljóta starvi.

Tó er einki at ivast í at tað er hin logna valdsharra-blendingin, katolska kirkjan og olju-menninir, ið aðalmenn eru fyri hesum drápi.

Sjálvsagt verður nú aftur væl í Mexico, og Calles verður óivad afturvaldur.